

До Всесвітнього дня медичних сестер – 12 травня 2019 року

На долю медичних сестер і акушерок припадає близько 50% глобальних трудових ресурсів охорони здоров'я. Середній медичний персонал відіграє важливу роль у галузі зміцнення здоров'я, профілактики хвороб і надання медико-санітарної допомоги на рівні первинних медичних закладів і окремих громад. Медсестри виконують численні функції: здійснюють персональний догляд і лікування, працюють з родинами і групами людей, виконують заходи інфекційного контролю. Медсестри часто бувають першими, а іноді і єдиними спеціалістами, до кого звертаються люди, і якість їх початкової оцінки, догляду і лікування набуває життєво важливого характеру. Як члени своїх місцевих громад вони добре знають культуру, традиції, сильні і слабкі сторони своїх товариств, можуть розробляти і здійснювати ефективні заходи для задоволення потреб пацієнтів і їх сімей.

На початку 2018 року у світі розпочато кампанію «Сестринська справа сьогодні», партнером якої виступає ВООЗ. Метою трирічної кампанії є покращення здоров'я людей у світі шляхом підвищення статусу і престижу сестринської справи, демонстрації переваг зміцнення цієї галузі і надання медсестрам можливостей для максимального розширення їхнього внеску у забезпечення загального охопту послугами охорони здоров'я. В найближчі роки медсестри будуть відігравати критично важливу роль у покращенні показників здоров'я.

Інвестиції у формування медсестринського та акушерського персоналу безумовно економічно вигідні. У докладі Комісії високого рівня ООН з питань зайнятості відмічається, що інвестиції в освіту і створення робочих місць у секторі охорони здоров'я і соціальної сфери забезпечують потрібну віддачу у вигляді покращених показників здоров'я, глобальної безпеки і економічного росту.

У світі 70% трудових ресурсів охорони здоров'я і соціального сектора складають жінки (у порівнянні з 41% в усіх сферах зайнятості). Значна доля жіночого персоналу представлена медсестрами та акушерками.

Існує глобальна нестача медсестер і акушерок, особливо у Південно-Східній Азії та Африці. Згідно прогнозам ВООЗ, до 2030 року виникне потреба ще у 9 мільйонах таких фахівців.

Зараз лікарні Києва також відчувають нестачу сестринських кадрів. В системі Департаменту охорони здоров'я кількість середнього медичного персоналу у 2016 році (фізичних осіб) складала 18871 особу, у 2017 році – вже на 157 осіб менше. Така тенденція спостерігається вже декілька років. Забезпеченість середнім медичним персоналом у столиці на 10 тисяч населення у 2016 році становила 64,9 (в Україні – 79,62), у 2017 році – 63,82. Десять років тому кількість середніх медичних працівників у місті Києві становила 20444 працівника, забезпеченість дорівнювала 74,84.

ВООЗ закликає країни зміцнювати сестринську та акушерську справу шляхом прийняття ряду заходів, включаючи використання досвіду і знань медсестер і їх залучення до розвитку кадрових ресурсів охорони здоров'я. У стратегії розвитку сестринської та акушерської справи на 2016-2020 роки ВООЗ пропонує зацікавленим сторонам впровадити чотири напрямки діяльності для

забезпечення доступних, прийнятних, якісних і безпечних сестринських та акушерських послуг:

- підготовка освічених, компетентних і мотивованих трудових ресурсів в рамках чуттєво реагуючих систем охорони здоров'я на всіх рівнях і в різних умовах;
- забезпечення ефективного лідерства, управління і стратегічного керівництва;
- максимальне розширення можливостей і потенціалу медсестер і акушерок на основі безперервного підвищення професійної кваліфікації;
- мобілізація політичної волі для здійснення інвестувань для формування ефективних, основаних на фактичних даних, медсестринських і акушерських служб.

У місті Києві медсестринський персонал для закладів охорони здоров'я готують чотири Вищих навчальних заклади:

«Перший Київський медичний коледж», вул. Мельникова, 14;

«Київський медичний коледж ім. П.І.Гаврося», вул. Академіка Білецького, 16;

«Київський медичний коледж №3», вул. Привокзальна, 14/2;

«Київський міський медичний коледж», вул. Братиславська, 5.

Міністерство охорони здоров'я України націлене на створення нової моделі медсестринства, тому заохочує більше людей вчитися цій професії, надати медсестрам більше можливостей для самореалізації та розвитку. Медичні заклади, країни після автономізації зможуть відмовитися від тарифної сітки та підвищувати зарплати медичним фахівцям, зокрема і медсестрам. Це сприятиме підвищенню статусу і престижу сестринської справи, мотивацію середнього медичного персоналу до закріплення на робочих місцях, ефективного виконання своїх професійних обов'язків.